

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2025/1276

z dnia 24 czerwca 2025 r.

zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 228/2013 w odniesieniu do dodatkowej pomocy i większej elastyczności w odniesieniu do regionów najbardziej oddalonych dotkniętych poważnymi klęskami żywiołowymi oraz w kontekście zniszczeń spowodowanych przez cyklon Chido na Majotcie

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 42, art. 43 ust. 2 i art. 349,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 18 grudnia 2024 r. ogłoszono wyjątkową klęskę żywiołową na Majotcie w następstwie niszczycielskiego cyklonu Chido, który zdewastował znaczną część potencjału rolniczego i leśnego wyspy oraz zagroził dostępności żywności i bezpieczeństwu żywnościowemu. Ten bezprecedensowy cyklon oraz inne niedawne klęski żywiołowe w najbardziej oddalonych regionach Unii w rozumieniu art. 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) (zwanymi dalej „najbardziej oddalonymi regionami”) świadczą o podatności tych regionów na skutki zmiany klimatu, które obejmują zwiększone ryzyko nadzwyczajnych klęsk żywiołowych oraz poważnych zdarzeń meteorologicznych o długofalowych skutkach.
- (2) W celu przeciwdziałania skutkom nadzwyczajnych klęsk żywiołowych lub poważnych zdarzeń meteorologicznych w regionach najbardziej oddalonych oraz łagodzenia ich wpływu, w szczególności w odniesieniu do wsparcia produkcji lokalnej udzielanego w ramach Programu szczególnych opcji na rzecz regionów oddalonych i wyspiarskich (zwanego dalej „programem POSEI”), o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013 ⁽³⁾, powinno być możliwe, aby zainteresowani beneficjenci dalej otrzymywali płatności w ramach programu POSEI w okresie przywracania do stanu poprzedniego, niezależnie od poziomu ich działalności, ale pod warunkiem formalnego zobowiązania się do przywrócenia ich zdolności produkcyjnych. Właściwe organy krajowe powinny zatem mieć możliwość podjęcia decyzji, na podstawie odpowiednich dowodów, o zastosowaniu zasady siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności. Zarazem powinno być możliwe, w wyjątkowych i należyście uzasadnionych okolicznościach, aby państwa członkowskie składały wnioski o zmianę programu POSEI w celu wydłużenia okresu przywracania do stanu poprzedniego dla niektórych sektorów poza okres uzasadniony zastosowaniem zasady siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności. Wdrażanie takich zmian powinno odbywać się z zastrzeżeniem corocznego przeglądu i monitorowania postępów. Dlatego należy zmienić odpowiednio art. 6 i 19 rozporządzenia (UE) nr 228/2013.

⁽¹⁾ Opinia z dnia 18 czerwca 2025 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 17 czerwca 2025 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 23 czerwca 2025 r.

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013 z dnia 13 marca 2013 r. ustanawiające szczególne środki w dziedzinie rolnictwa na rzecz regionów najbardziej oddalonych w Unii Europejskiej i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 247/2006 (Dz.U. L 78 z 20.3.2013, s. 23, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/228/oj>).

- (3) Ponadto, aby szybko zaradzić słabościom systemu żywnościowego Majototy oraz innym wyzwaniom dla jej społeczności wiejskich wynikającym z bezprecedensowej klęski żywiołowej spowodowanej cyklonem Chido, należy szybko zapewnić nadzwyczajne skuteczne wsparcie za pośrednictwem Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz zapewnić dodatkową elastyczność w stosowaniu obowiązujących przepisów. W art. 6a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2220⁽⁴⁾ wprowadzono nowe działanie zapewniające nadzwyczajne tymczasowe wsparcie w odpowiedzi na skutki klęsk żywiołowych, które ma być finansowane z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) w ramach prawnych mających zastosowanie w okresie programowania EFRROW 2014–2020, przedłużonych tym rozporządzeniem. Aby umożliwić Majotcie reagowanie na skutki cyklonu Chido, biorąc pod uwagę trudności spowodowane jej szczególną sytuacją jako regionu najbardziej oddalonego, należy określić, jak ma być stosowane na Majotcie działanie na podstawie art. 6a rozporządzenia (UE) 2020/2220. Ponieważ szczególne trudności w reagowaniu na wyjątkową sytuację na Majotcie są związane z jej oddaleniem jako regionu najbardziej oddalonego, należy zapewnić elastyczność dodatkowego wsparcia z EFRROW poprzez ustanowienie szczególnych ram prawnych dla regionów najbardziej oddalonych. W związku z tym należy odpowiednio zmienić art. 22 rozporządzenia (UE) nr 228/2013.
- (4) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie przeciwdziałanie skutkom klęsk żywiołowych i łagodzenie ich wpływu na sektory rolno-spożywczy i leśny w regionach najbardziej oddalonych poprzez zapewnienie dodatkowej elastyczności po wyjątkowych klęskach żywiołowych lub poważnych zdarzeniach meteorologicznych, w szczególności po wystąpieniu cyklonu Chido na Majotcie, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (5) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) nr 228/2013.
- (6) Ze względu na niszczycielskie skutki obecnych klęsk żywiołowych oraz pilną potrzebę zaradzenia ich skutkom i złagodzenia ich wpływu na sektory rolno-spożywczy i leśny w regionach najbardziej oddalonych, a także pilną potrzebę zastosowania działania, o którym mowa w art. 6a rozporządzenia (UE) 2020/2220, przed końcem okresu programowania 2014–2020 przedłużonego tym rozporządzeniem, należy powołać się na wyjątek od ośmiotygodniowego okresu przewidziany w art. 4 Protokołu nr 1 w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej, załączonego do TUE, do TFUE i do Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.
- (7) Aby zapewnić sprawne wdrożenie zmian w rozporządzeniu (UE) nr 228/2013 oraz w trybie pilnym z uwagi na konieczność zajęcia się skutkami nadzwyczajnych klęsk żywiołowych lub poważnych zdarzeń meteorologicznych w regionach najbardziej oddalonych, a w szczególności cyklonu Chido na Majotcie, oraz złagodzenia tych skutków, niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie z dniem jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (UE) nr 228/2013 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 6 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„5. W przypadku wyjątkowej klęski żywiołowej lub poważnego zdarzenia meteorologicznego, które całkowicie lub częściowo niszczy zdolności produkcji rolnej w regionie najbardziej oddalonym, państwo członkowskie może – przy jednoczesnym zastosowaniu zasady siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności – przedłożyć Komisji wniosek w sprawie zmian programu POSEI, aby umożliwić zainteresowanym beneficjentom dalsze otrzymywanie wsparcia z programu POSEI przez cały okres przywracania do stanu poprzedniego w formie środków na rzecz lokalnej produkcji rolnej, o których mowa w art. 19. Realizacja tych zmian programu POSEI podlega corocznemu przeglądowi i monitorowaniu postępów przez Komisję i zainteresowane państwo członkowskie, działające w ścisłej współpracy.”;

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2220 z dnia 23 grudnia 2020 r. ustanawiające niektóre przepisy przejściowe dotyczące wsparcia z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) w latach 2021 i 2022 oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, (UE) nr 1306/2013 i (UE) nr 1307/2013 w odniesieniu do zasobów i stosowania w latach 2021 i 2022 oraz rozporządzenie (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do zasobów i rozdziału takiego wsparcia na lata 2021 i 2022 (Dz.U. L 437 z 28.12.2020, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2220/oj>).

2) w art. 19 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„5. W przypadku zmiany programu zgodnie z art. 6 ust. 5 beneficjenci dotknięci wyjątkową klęską żywiołową lub poważnym zdarzeniem meteorologicznym mogą nadal korzystać ze wsparcia w formie środków wspierających produkcję, przetwórstwo lub wprowadzanie do obrotu określonych w ust. 4 niniejszego artykułu przez cały okres przywracania do stanu poprzedniego, niezależnie od poziomu ich działalności, pod warunkiem złożenia przez nich formalnego zobowiązania do przywrócenia ich zdolności produkcji rolnej.”;

3) w art. 22 dodaje się ustępy w brzmieniu:

„3. Na zasadzie odstępstwa od art. 6a ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2220 (*) Majotta może zatwierdzać wnioski o wsparcie po dniu 30 czerwca 2025 r.

4. W programie rozwoju obszarów wiejskich Majotty wsparcie z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) przewidziane na działanie, o którym mowa w art. 6a rozporządzenia (UE) 2020/2220, nie może przekraczać całkowitego wkładu EFRROW w ten program rozwoju obszarów wiejskich na lata 2021–2022.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2220 z dnia 23 grudnia 2020 r. ustanawiające niektóre przepisy przejściowe dotyczące wsparcia z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) w latach 2021 i 2022 oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, (UE) nr 1306/2013 i (UE) nr 1307/2013 w odniesieniu do zasobów i stosowania w latach 2021 i 2022 oraz rozporządzenie (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do zasobów i rozdziału takiego wsparcia na lata 2021 i 2022 (Dz.U. L 437 z 28.12.2020, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2220/oj>).”.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 24 czerwca 2025 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodnicząca

R. METSOLA

W imieniu Rady

Przewodniczący

A. SZŁAPKA